

UVOD

U svakom društvu postoje brojni društveni odnosi i u tim društvenim odnosima državina (posjed) ima veoma značajnu ulogu. Državina predstavlja najstariji i najsporniji institut građanskog prava.

Državina nije jednostavan pravni institut i predstavlja pravno relativnu činjenicu za koju objektivno pravo vezuje brojna pravna dejstva. Pravna dejstva državine imaju ozbiljne posljedice, a proizvodi ih činjenica da postoji faktička vlast na stvari koja je nezavisna od prava na stvar. Ako se govori i održavini stvari i prava, one predstavljaju potpuno različiti fenomen, jer je stanje državine pravna činjenica, jer u pogledu prava proizvodi značajne posljedice. Državina omogućava vršenje svojinskih ovlašćenja.

Državina predstavlja spoljnu manifestaciju nekog subjektivnog prava čiju sadržinu držalac vrši. Iako nije pravo, državina je pretpostavka za sticanje pojedinih stvarnih prava, posebno na pokretnim stvarima gdje držalac treba da ima takvu faktičku vlast koja svojim sadržajem odgovara sadržaju stvarnog prava koje stiče.

Državina ima odgovarajuća pravna dejstva i uživa pravnu zaštitu, ali ona ne može biti pravo. Od same vrste državine zavisi da li je ona zakonita, savjesna i prava, jer pravna dejstva nastaju tek onda kada je državina stečena i u odnosu na onoga ko ju je stekao.

Ono što je značajno za državinu je da ona ima zaštitu u smislu zaštite od oduzimanja i smetanja, kao i povoljniji položaj držaoca kod koga se stvar nalazi, ali samo kada se radi o postupku po publicijanskoj tužbi, dok u petitornom sporu za predaju stvari državina koja je trajala određeno vrijeme i koja je imala kvalitet može da preraste u pravo svojine.

U Republici Srpskoj državina je regulisana Zakonom o stvarnim pravima Republike Srpske (član 303 do člana 323).